

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Tertia, Qva Continentvr Hermiae Sozomeni
Salaminij lib. 9. Euagrij Scholastici Epiphanensis lib. 6

Christopherson, John

[Köln], 1569

De Iuliani præuaricatoris defectione, & morte Imperatoris Constantij. Cap.
I.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12718

107

HERMIAE SO-

ZOMENI SALAMINII HI STORIAE ECCLESIASTI- CAE LIBER QVINTVS.

De Iuliani prævaricatoris defectione, & morte
Imperatoris Constantij. CAP. I.

V M in ecclesia versus Orientem hæ
res hoc modo gestæ sunt, Julianus
Cæsar, Barbaris, qui propter Rhenū
incolunt, prælio deuictis, multos eo-
rum interfecit, alios viuos cepit.
Qui cum id temporis perillustris vi-
deretur, & propter modestiæ & sua-
uitatem morum militibus admodū

charus esset, ab illis Augustus declaratus est. Atque nulla,
ut est perisimile, de hac re excusatione purgatione apud
Constantium usus, magistratus ab eo constitutos mu-
tavit, literasque illius, quibus Barbaros Romanam ad bel-
lum contra Magnentium gerendum vocauerat, dedita ope-
ra eis ostendit. Porro autem, cum iam anteà fidem Christi-
anam professus fuisset, subito mutata religione, se ponti-
ficem nominauit: Gentiliū delubra adire, immolare simu-
lachris, suos subditos, ad id genus religionis impellere cœ-
pit. Atque cum à Persis in Romanos irruptionem factum
iri expectaretur, & Constantius ob hanc causam commo-
raretur in Syria, iste ratus se sine ullo prælio facto Illyrios
in suam potestatem redacturus, iter ad eos capessit: causam
simulat suæ profecionis, quod rectâ ad Cōstantiū sui pur-
gandi causa iret: ne scilicet videretur sua sponte cōtra eius
voluntatem imperij insignia à militibus suscepisse. Fertur
autem cum primum fines Illirij ingrederetur, vites post
vindemiam circiter vergiliarum occasum vuis acerbis
minimeque maturis onustas vias esse: roremque tum
in eius, tum in comitum suorum uestes ex aere de-
lapsum, singulis guttis signum crucis in eas impressisse.

N. iiii Quæ

S O Z O M E N I H I S T O R.

Quæ res cum visæ fuissent, non ipse solum, verū etiam alij, qui eum comitabantur, vuas haud maturas intempestivæ apparentes aliquid boni portendere: rorem autem de missum, vestem cuiusque, in quam forte cadebat, tali nota casu ac fortuitò signasse existimarunt. At verò ab alijs dicebatur, ostentorum alterum significare imperatorem immaturo ætatis suæ tempore, non aliter atque vuas immaturas peritum, & imperium eius ad exiguum tempus duraturum: alterum indicare religionem Christianā cœlestē esse, & omnes figura crucis signari oportere. Quæ cōiecturæ fuisse corum, qui doctrina & religione ab imperatore disseriebant: neque certè, ut videtur, à veritate aberrauere. Nam temporis progressio vtrunq; verè dictum esse demonstravit. Vbi verò Constantius in animum induxerat cōtra Julianum bellum gerere, relicta expeditione aduersus Persas instituta, properè Constantinopolim cōtendit. Quo quidem in itinere ad fontes Mopsi inter Cilices & Cappadoces, qui prope Taurū incolūt, morte obiit: annos natu circiter quadraginta quinq; quoī vñā cum patre, viginti aut̄ alios, & præterea quinq; post patris mortem impetravit. Quo mortuo, Julianus iā Thraciam obtinuit: nō diu post Constantinopolim profectus imperator declaratus est. Gétiles aut̄ rumorē dissipabant, eū à vatibus ac demonibus, qui mortem Cōstantij, & rerum commutationē illi præsignificabant, antequā ē Gallia discederet, fuisse ad hanc expeditionem suscipiendam excitatum. Sane fuisse probabile istarum rerum scientiam prænotionem vocasse, nisi ipsum, qui imperijs iam dulcedinem velut in somnio solum degustasset, quām primū vitæ exitus occupasset. Nāstultū arbitror affirmare, quod is cū naturalē Cōstantij morte, & suam ipsius cædē à Persis faciendam præuidisset, se sua volūtate morti ante oculos propositæ obijceret: quæ quidem mors ei apud vulgus hominum nihil aliud conciliaret, quām notā inscitiæ, & rei militaris ignorationis opinionem: populo autem Romano tantum apportaret periculi, ut parum abesset, quin aut totum, aut maxima eius pars in discrimen adduceretur in ditionem ac potestatem Persarum veniendi. Atque ista quidem, ne prætermissa videantur, sunt ad hunc modū à nobis cōmemorata: de qui

derent-

bus, ut quisque volet, ita existimet.

*De educatione, & viuendi consuetudine Iuliani,
& de eiusdem ad imperium accessione.*

CAPVT II.

Mortuo verò Constantio, grauis persecutionis terror ecclesiæ iniectus est: atque partim tempus diuturnum interiectum, quo eiusmodi periculorum fuerat insueti, partim veterum cruciametorum recordatio, partim imperatoris in religionem Christianam odium effecit, ut Christiani acerbius in expectada persecutione affligerentur, quam in eadem preferenda. Nam fertur Iulianum statim ab initio imperij sui, omni exuto pudore, adeò aperte fidem in Christum denegasse, ut hostijs, dæmonum inuocationibus, quas Gentiles ἀποτροπαῖοι, id est, propulsatrices malorū, vocant, & sanguine victimarū mactatarū lauacrum baptismatis, quo nos expiari solemus, deleuisse, initiationē ecclesiæ abiecisse, & ex eo tempore tempus ætatis priuatim & publicè in animalium incisionibus, in victimis & alijs nefandis ritibus peragendis, quos Gentilium mos fert, contriuuisse. Atque fama est quodam tempore ei viscera animalis inspectanti signum crucis in eisdē apparuisse corona circum datum: & nonnullos, qui eius diuinationis erat participes, in metum coniectos esse, quippe qui inde conciderent religionem Christianam deinceps vires acquisitaram, & doctrinam Christi perpetuò duraturam. Corona enim crucis signo circumiectam, tum victoriæ indicium esse, tum æternitatis: propterea quod in rotundū ambitum ducta, omni ex parte initiū habet, & in se ipsa desinit. At principem artis diuinandi imperatorem bono animo esse iussisse: nam victimas mactatas res prosperas illi, & ex animi sententia fluentes portendere, quippe cum notā religionis Christianæ circuncludere, & in vnu coarctare viderentur, ne latius propagetur, neve liberè, quo velit, peruadat, præsertim cum circulo, velut termino quodam circuiscatur. Nunciatum est mihi præterea, quod cum fortè in adyta quædam celeberrima eaq; terribilia maxime, seu mysterij cuiusdam obeundi, seu oraculi consulendi causa descendisset,

N v & spe-